

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 183 (6. 672)

1988 йил 12 август, жума

Баҳоси 3 тийин

ТОҢГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● КПСС Марказий Комитети Сийёс Бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари А. Н. Яковлев 10 август кунин Латвия партия активин билан учрашди. Бугун газеталарда «Фикрлар ҳаётийлиги ва ҳаракатлар масъулияти учун» сарлавҳаси остида ана шу учрашува ҳақида ҳисобот берилган.

● «Правда» газетасининг жума кунин берилмаган аниқнавий тарих саҳифаси «Грузин мождароси» деб номланган.

● Афғонистондан қайтаётган совет қўшинларига бағишланган мақола, чет эллардан олинган телеграммалар босилган.

Сўнги соатда

ТАСС ХАВАРЛАРИ ВА МАРКАЗИЙ МАТВУОТ

САҲИФАЛАРИДАН

● ПАРИЖ. Франция Форс кўрфазиде кемалар қатнови тўла тикланган тақдирда шу региондан ўзининг ҳарбий кемаларини босқичма-босқич олиб чиқиб кетишни истисно этмайдми. Франс Пресс ахборот агентлиги мамлакат раҳбариятига ақин доираларга асосланиб, кеча шу ҳақда хабар қилди.

Бу қарор вазиятнинг реал равишда ўзгаргани ва Эрон-Ироқ фронтда ўт очкининг тўхталиши билан боғлиқдир, деб таъкидланади хабарда. Кемалар қатновининг хавфсизлиги таъминланган тақдирда Франция регионда ўзининг ҳарбий-денгиз отрядини сақлаб туриши учун ҳеч қандай сабаб йўқ, деб ҳисоблайди.

Мальмуки, Франциянинг ҳарбий-денгиз отряди 1987 йилнинг июлида Форс кўрфазиде районга юборилган бўлиб, ўнта ҳарбий кемани, шу жумладан «Клемансо» авианосецини ўз ичига олади. Франс Пресс агентлигининг қайд этишича, ана шу вақт мобайнида Франциянинг биронта ҳам савдо кемаси кўрфаздан ўтиш чоғида ҳужумга учрамади. Франция кемаларини олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги қарор бир томонлама тартибда қабул қилинадими ёки гарбдаги бошқа мамлакатлар, жумладан, Қўшма Штатлар билан бажармақдир ҳарқат натижасида қабул қилинадими, бу ҳақда агентлигининг хабарига ҳеч нарса айтилмаган. Қўшма Штатлар ҳам бу регионда ўзининг катта ҳарбий-денгиз кучларини сақлаб турибди.

● ВАШИНГОН. АҚШ давлат департаментининг вакили Филлис Оукли хоним кунинкеча гапириб, АҚШ Эрон-Ироқ мождаросида ўт очкини тўхтайтишни ҳарбий кузатувчилари группаси фаолиятини «пул билан таъминлаш» тўғрисидаги масала ҳусусида ҳозирдаёқ «бир қанча мамлакатлар, шунингдек БМТ билан мулоқотда бўлди», деди. «Биз икитерий бадалларни таъбир қилиб бўлур эдик»,— деди у. Бунда АҚШ давлат департаментининг вакили Вашингтон ўзининг БМТга қарзини шу жумладан БМТнинг тиқилгани сақлаш фондларига қарзини қачон тўлайди, деган саволга ҳеч қандай жавоб қайтармади. Ҳозирги вақтда БМТ маблаг этиҳмаслиги ўткир муаммосига дуч келди ва қардорлар рўйхатида Вашингтон

тон ҳам асло охириги ўринларда эмас. У БМТга жами 466 миллион доллардан кўпроқ қарз бўлиб қолган.

● КИТО. Эквадор президенти Леон Фебрес Кордеро ўзи вазифаларини тиймасидан соқит қилди. У 1984 йилнинг августидан бунин Жанубий Америкадаги шу республиканинг давлат бошлиғи лавозимда эди. Мамлакатнинг миллий конгрессида кеча бўлиб ўтган тантанали маросимда Леон Фебрес Кордеро миллиятга мурожаат қилиб, ўз ҳукуматининг мамлакат ички-ишларида, шунингдек халқаро майдондаги фаолиятга муваффақ бўлди.

Родриго Борха Севальос Эквадорнинг янги президенти бўлди. У республика миллий конгрессида бўлган тантанали маросимда қасамёд қилдирилди.

● РИМ. Халқаро майдонда ҳозир шарқ билан гарб ўртасида мувоқот бошланган бўлиб, у биргаликдаги қуч-ғай, ратлар билан тиқ дунёни барпо этишга қаратилгандир, деди Италия министрлар кенгашининг раиси Чироко де Мита. У ҳукуматнинг бу, ерда бўлиб ўтган мақдиси тугатилган кейин журналистлар билан суҳбатда ҳозир шу пайтга қадар халқаро муносабатларини белгилаб келган барча сиёсий доктриналар ўзгаририлиши зарурлигини уқтирди.

● СОФИЯ. Болгариянинг Ловеч шаҳридаги «Балкан» комбинати бутун мамлакатта машҳур. Кўп йиллардан бунин бу ердан мамлакатнинг турли томонларига «Москвич» лар жуғайтилоқда, улар СССРдан келтирилмаган ўзлардан Ловеч шаҳрида йиғилди. Ҳозир бу ерда «Балкан» ва «Москвич» савдо жананти ва «Москвич» ишлаб чиқариш бирлашмаси ташқи савдо марказининг вакиллари етиги ва-томобилининг «Москвич — 2142» янги модели техника ҳужжатларини ҳамда уни йиғиш ҳуқуқини Ловеч комбинати учун коллективлаш ўзгариши ва деталларни юбориб туриш тўғрисидаги ҳужжатларни имзоладилар. Дастлабки машиналарни сентябрнинг охирига келиб чиқариш кўзда тутилмоқда, йил охирига эса бу ерда тайёрланган машиналар сонин 4 мингга етди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида

Марказий Комитет Бюроси «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг КПСС XXVII съездининг меҳнаткашларини хизматлар билан таъминлашга қаратилган йўл-йўриқларини амалга оширишга оид ишлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Бирлашма партия комитети ва маъмурияти социал масалаларни ҳал этишга эътиборни анча қучайтирганликлари таъкидланди, бош корхонада руҳий дам олиш хоналари мавжуд, цехларда сауналар, яхши жиҳозланган маиший хоналар бор, чой ичладиган хоналар жиҳозланган, маиший хизмат уйи, озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари магазинлари ишлаб турибди. Заводда 17 хил хизмат кўрсатишмоқда, корхона ҳузурида тўртта кооператив ташкил этилган.

Шу билан бирга бирлашма партия комитети ва аввало унинг секретари ўртоқ Х. З. Умаров партиянинг меҳнаткашларга хизмат кўрсатиши тўғрисидаги зарурлиги тўғрисидаги кўрсатмаларидан тегишли ҳулоса чиқариб олмади. Партия комитети корхонада ривожланган хизмат соҳасини вуқудга келтириш учун раҳбар коммунистлар масъулиятини ошира олмади.

Бирлашманинг барча бўлинмалари ҳам пулли хизмат кўрсатишга жалб этилмаган. Мададий ва спорт-соғломлаштириш тусидаги хизматлар жуда суст ривожланмоқда, завод ётоқхоналарида хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилмаган. Директорнинг кадрлар ва маиший ишлар бўйича ўринбосари ўртоқ Э. И. Бойметовнинг айбон билан ердამчи хўжалик ташкил этиш тўғрисидаги масала кўп вақтдан бунин ҳал қилинмапти.

Пулли хизматини ташкил этишдаги камчиликлар кўп жиҳатдан шу билан изоҳланади, бирлашманинг бош директори ўртоқ Т. М. Махаматов, унинг ўринбосарлари етарли ташаббусдорлик ва қатъий кўрсатмайтирлар. Бирлашманинг иқтисодий хизматлари ва директорнинг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари ўртоқ В. И. Шевченко бу ишга эътиборни бунаштириб юборганлар.

Тошкент шаҳар Киров район партия комитетининг секретари Л. М. Умарова, Ю. Б. Казаринов ўртоқлар райондаги корхоналар

ЗАМОНДОШИМИЗ Эртага—Физкультурачилар куни

Нозик санъат сеҳри

Венера Қирғизистонда туғилди, болалиги Бухоро томонларда ўтди. Лекин ўзини ҳақиқий тошкентлик деб ҳисоблайди. Қаерга бормасин бу шаҳар ҳақида фахрли эҳтиш бўлади. Шу шаҳар уни элга танитди. Иттифоқ ва халқаро миқёсдаги мусобақаларга кузатиб галаба билан қайтган кизини кутиб олди. Шунинг учунми марказий раҳбарларга тақли этилганда ҳам бормай, уэр сураб эгди.

Шуларни ўйлаб, уйда бўлган суҳбатни эслайман. Фотомуҳбир эса апаратини чиқиллатиш билан овора. Саволларга батафсил жавоб берадими, ўзи жияларни атрофида парвона. Болалари ҳаддан ташқари яхши кўради. Айниқса жажжи Вероникани ҳеч қўлдан қўймайди. Фурсатдан фойдаланиб суҳбат мавзусини болаларга бураман:

- Жияларингизни жуда яхши кўра экансиз. Сафарларда юрғанда соғинсангиз керак...
- Соғинаман, жуда соғинаман,— кулди Венера. — Афсуски истаган пайтинда улар олдида бўлишнинг илож йўқ. Кийеда яшади. Тошкентга бизни кўганим, дам олгани келишган.
- Шу пайт хонага катта опаси кириб келди.
- Ажаб эмас вақти келиб қизим ҳолисидек машҳур бўлиб кетса,— жимлайди у. — Сингилга ҳазилашсанми? «Мукофотлари сенкидан ошиб кетса ҳафа бўлайсанми?» дейман. У эса кулади, «Бўлсин» дейди.

— Вероникага ўзим устозлик қиламан,— суҳбатга қўшилди Венера. — Аввало музика тингилани ўргатаман. Айниқса шарқ музикасини. Ҳаммаси шундан бошланади. Ўзим ҳам шундай қўйларни берилиб тинглайман. Нақадар гўзал, сеҳрли...

— Лекин бадний гимнастикага кўпроқ шўх куй ярашди...

— Тўғри. Бадний гимнастиканинг энг зўр мўъжизаси шундаки, у иккинчисини ҳам қадрлашга ўргатади. Спортчилик ҳаракатлари музикага шундай мис келиши керакки, бирон жойда сал бузилса, тамом, нафисин йўқолади. Бадний гимнастика нафақат спорт, санъат ҳамдир. Бунинг унутмаслик керак. Унда санъат билан спорт ўйғунашиши керак. Бу кўн ишларни талаб этади. Шунинг учун ҳам маҳсулотларимизни хоккейчилар меҳнатига қўйиб берилган.

— Ҳақиқатан. Машғулотларингизни кўриш керак экан. Мусобақа пайтида ўйғунаш кўрамай, унчага бўлган мапақчаларини ўйламаймиз.

— Унда эртага соат ўнда залга келинг, майлими. Суҳбатини ҳам давом эттираймиз...

Б. РАВШАНОВ.

● СУРАТДА: Венера Зарипова.

Р. Шарипови фотоси.

● (Машҳур гимнастикачи билан суҳбатни газетамизнинг тўртинчи саҳифасида ўқийсиз).

«Вашингтонда Пентагон тарихидаги энг катта, қаллоблик ва мунай поралар билан боғлиқ жанжал авж олиб борапти. Америка матбуотининг чамаларига кўра, жанжалда ўнлаб миллилар долларга теги маблаглар ичида олиноқда. Бундан ташқари маълум бўлишича, Пентагондаги пораҳўрликларга доир иш юзасидан оқуда кўп шахслар» жиной жавобгарликка тортилган...»

(Газеталардан).

«Каламушлар гарқ бўлаётган кемадан қочибяпти» — «Крисчен Сайенс монитор» газетасидаги АҚШ ҳарбий маҳкамаси хизматчиларининг товламачиликларида маҳфийлик пардасини олиб ташлаган мислсиз жанжал натижасида Пентагонда бошланган парокандалик тасвирланган расмини ана шундай изоҳлаш мумкин.

ТАСС фототроникси.

Акс садо Қишлоққа ёрдам керак, лекин...

«Тошкент оқшомининг «Қишлоққа ёрдам» у қандай бўлиши зарур?» сарлавҳали мақоласини ўқиб, қўйидаги фикрларни билдирмоқчиман.

● **Биринчидан**, шаҳар районлари қишлоқ районларига доимий бириктирилсин.

● **Иккинчидан**, ҳар бир корхона, идора, муассаса раҳбарлари ўз ишсини, ҳодими қаерда ишлайшини олдиндан билсин ва қишлоқ билан доимий алоқа боғлаб турисин.

● **Учинчидан**, кузда ердამчи қаерда, қандай ердამда бўлишини билсин.

● **Тўртинчидан**, яхши ва ёмон ердამчилар ишига яраша баҳолансин.

Шунингдек, биронта соғлом киши сабабсиз ердამдан четда қолдирилмасин. Кекса, пенсияга яқин, касал,— врач назоратидаги ишчи-хизматчилар номига далага юборилмасин (саюқ учун).

● **Бешинчидан**, ердამ нечта одам юборилганлиги билан эмас, қанча ҳосил йиғилгани билан белгилансин. Ва нҳоят далага ёрдам давати бир ой, 20 кун дейилса оғир ботади. Бу мудада ишга яроқлилар учун 1 ҳафта бўлса, чунки шундай одамларимиз борки, қишлоқ номини еб, ердამ керак вақ-

тида турли баҳоналарини топдилар. Ош баравар—иш ҳам баравар бўлса. Яхши ишлаганлар рағбатлантирилиб, дангасаларининг рўйхати шаҳар газеталарида берилса. Куздаги шонқалликлар — ҳайбаранқалликларнинг кўргамиси, Шунга йўл қўйилмас. Раҳбарлар ўзлари бу соҳада яхши намуна кўрсатсалар. Масалан, шаҳар мактабларининг 8, 9, 10-синф ўқувчилари 10—15 кундан узоқ бўлмаган мудада, яъни 10 кун 8-синфлар, 10 кун 9-синфлар, 10 кун 10-синфлар қўриб, ердამ қилсалар, ёмон бўлмасди.

Қишлоқ ҳали ердამга муҳтож, унга албатта ҳосилни кўтаришга ёрдам зарур. Лекин биз ердამга борсак, баъса, пенсияга яқин, касал,— врач назоратидаги ишчи-хизматчилар номига далага юборилмасин (саюқ учун).

Т. МАҲМУДУХҲАЕВ, Октябр райондаги М. Шайхзода номи 167-ўрта мактаб ўқувчиси, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетиде

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети навбатдаги мажлисида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг «КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси қарорларини бажариш юзасидан кечкиртириб бўлмайдиган тадбирлар тўғрисидаги қарори асосида шаҳар уй-жой-коммунал хўжалиги ва энергетика корхоналарини куз-қиш мавсумида ишларга тайёрлашга доир тадбирларнинг кўриб чиқилиши тўғрисида» қарорини қабул қилди.

Шаҳар хўжалигини куз-қиш мавсумида ишларга тайёрлаш программасининг бажариш умуман белгиланган мудадаларда амалга оширилганлиги, деб қайд этилади. ТЦ-7, ТЦ-9, ТЦ-10 иссиқлик марказларини, маҳаллий қорхоналарини қуриш жадал суратлар билан олиб бориляпти, сув ўлчатиш мосламаларини таъриба намуналари тайёрланиб, ишлаб чиқариш саноидан ўтляпти.

Шу билан бирга халқ депутатлари район Советларининг ижроия комитетлари, шаҳар бирлашмалари, бошқармалари, трестлари олиб бораётган ишлар Ўзбекистон Компартияси шаҳар комитетининг қарори талабларига жавоб берамайди. Акмал Икромов, Собир Раҳимов ва Чилонзор районларидаги уй-жой биноларини иситиш системаларининг ремонти билан боғлиқ аҳвол таъширланганлиги. Шаҳар уй-жой бошқармаси, унинг жойлардаги бўлинмалари кондентсат кварталларини, барча

уй-жой биноларининг ертўлазларини қуриш графикаларини бузишляпти.

«Таштормост» трести эскича ишларда давом этиляпти. Уй-жой фонди, социал-маданий-маиший объектларини ремонтни сурьатларини ошириш учун мавжуд резервларини, имкониятларини қийириб топиш ва самарали фойдаланиш борасида, рулоқсиз томга ўтишни жадаллаштиришга ташаббус кўрсатилмапти.

«Таштормост» корхонаси шу йилнинг 7 ой мобайнида атиги 7,1 километр узунликдаги магистраль иссиқлик тармоқларини қайта ётқизди, бу йиллик планининг 47 процинини ташкил этади. План бўйича 1988 йилда 9,6 километр узунликдаги янги тармоқлар ишга туширилган. Бу йиллик планининг 20 процинини ташкил этади.

«Таштормост» корхонаси билан бирга, Собир Раҳимов ва Чилонзор районларидаги пугури кетган кварталлараро иссиқлик тармоқларини қайта ётқизилиши шунингдек, сув таъминоти тармоқларини аҳволи аниқсиз қўйилганлиги, барча

истеъмолчиларни энергия билан муқим таъминлаш юзасидан етарли чора-тадбирларни кўргани йўқ.

Водопрвод - канализация иншоотлари ва тармоқларини, ободонлаштириш объектларини, бошқа коммунал, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш объектларини қишга тайёрлашда ҳам камчиликлар мавжуд.

Ижроия комитет шаҳар уй-жой-коммунал хўжалиги ва энергетика корхоналарини қишга тайёрлашни бошқаришни қондорсиз, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг «КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси қарорларини бажариш юзасидан кечкиртириб бўлмайдиган тадбирлар тўғрисидаги қарори талабларига жавоб берамайди, деб эътироф этади.

Шаҳар хўжалигини қишга тайёрлаш бўйича шаҳар ишчи группасига (Л. А. Костин), халқ депутатлари район Советларининг ижроия комитетларига, шаҳар ижроия комитетининг бош бошқармалари, бошқармалари, бирлашмалари бўлиб ва трестларига 1988 йил планида кўзда тутилган барча тадбирларни қатъий белгиланган мудадаларда бажариш юзасидан қўшимча тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилди.

Ижроия комитет шаҳар уй-жой бошқармаси (Т. Ф. Крушельницкий, В. М. Ким), «Таштормост» ишлаб чиқариш бирлашмаси (У. С. Хожимов, В. Я. Анпилов), «Таштормост» корхонаси (В. Ш. Усмонов, В. М. Палагин), «Таштормост» музэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмаси (С. М. Қосимов, В. А. Чеснов), «Таштормост» музэнерго» (С. Н. Засеев), ирригация, гидротехника иншоотлари ва қўшма маъмурият трести (Р. А. Аромия), «Таштормост» раҳбарлардан қишга тайёрлаш бўлиши талаб қилиди. Бўла кўйилган қолоқликка барҳам бериш ва тайёрлашни ишларини қатъий белгиланган мудадаларда тўғаллаш учун барча шаҳар хўжалиги объектларини қишга тайёрлаш сурьатларини 2-3 баравар жадаллаштириш зарур.

Ижроия комитети район Советлари раҳбарларининг зиммасига барча объектларини, айниқса уй-жойларни, мактабга болалар муассасаларини, мактабларни, касалхоналар ва поликлиникаларни қишга тайёрлашда райондаги корхоналар ва ташкилотлар, кооперативлар ва ижара пудрати имкониятларидан тўлақоқ фойдаланиш вазифасини юкллади.

Мажлисида шунингдек, халқ депутатлари Киров район Совети ижроия комитетининг «КПСС Марказий Комитети январь (1987 йил) Пленуми талабларига асосида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тайёрлаш борасидаги ишчи тў-

БУГУН ТОШКЕНТДА ЯГОНА СИЁСИЙ КҮН БҮЛИБ УТМОҚДА

«Қайта қуришнинг амалий натижалари бўлсин» — ягона сиёсий куннинг мавзуси ана шундай.

Яна бозор ҳақида

Кун кеча Тошкент шаҳар партия комитетиде бўлиб ўтган амалий кенгашда савдо, умумий оқватланиш ва маънавий хизмат кўрсатиш тармоқларининг зудлик билан ҳал этилиши зарур бўлган вазифалари муҳофизат этилди. Ҳўш, шахримиз бозорлардаги нарх-наво масалаларни қандай, мева-сабзавот, поллиз маҳсулотларининг сотишда савдо қондалари бўзилмаётганими? Бу масалаларга «Тошкент оқшомининг» шу йил 22 июль сониде эълон қилинган «Рақобат» сарлавҳаси ости-

даги рейд материалда атрофлича тўхтаб ўтганимизга қарамай бугун биз яна илгариги мавзуга қайтмоқдамиз. Жўма, шанба ва яшанба кўнлари шаҳарга кириб келадиган «Қизил карвон»ларнинг ўрнатилиши мўмкин. Бу эзгу иш яхши анъаналарга айландирганини қўворнари ҳолдир. Бун рейд пайтида биз дўч келган фактлар ҳам исботлаб туриб-

Шаҳарнинг энг катта массивларидан бири Юнусобода Тошкент районидан массив сари кириб келадиган «Қизил карвон»га дўч келди. Деҳқонлар сарҳил мева ва сабзавот маҳсулотларини «Тошкент» агрофирмаси, яъни Собир Раҳимов, Октябрь ва Киров районларига қарашли дўконларда сотиш учун жўнатилган. «Деле»-магазини конвейери яъни тўла оқлатганини тошкентликларнинг янги узилган дала маҳсулотларини жон-жон дала харид қилаётганидан сезиш мўмкин. Дам олиш кўнлари Юнусобод бозоридеги мева ва сабзавот армаркиси яна ҳам гажумлашиб кетади. Бу ердан ҳоҳлаган дала маҳсулотларини сотиб олишингиз мўмкин. Уларнинг нархи арзон, энг мўҳими, ҳозиргина янги узилгандек.

Киров район улғуржи чакана-савдо мева ва сабзавот комбинатига қарашли 16-магазин (мудир С. Умарова)га кирдик. Бу ердагилар коллектив пудрати методи асосида ишлашиб, ҳамшаҳарликларга намунали савдо хизмати кўрсатишяпти. Уша кун биз магазин пештахталарида 15 хил маҳсулотни кўрдик. Ҳаммаси ҳозиргина, янги узилгандек. Шунинг учун ҳам навабда турган харидорларнинг кети кўринмайди. «Юракда бўлса, билкада кўрин» деганлари шу бўлса керак. Яхши иш — ўзини ўзи мақтайди. Энг мўҳими — коллектив ишчи шу кўн талаблари даражасида ташкил эта олган...

Аммо беш кўл баробар эмас. Бирини кўриб қувонсангиз, иккинчисини кўриб ранжисангиз. Қорасув (Кўйлик) колхоз бозорини, унинг ичидеги мева ва сабзавот дўконларини кўриб ачинасан, киши. Бир пайтлари арзон ва серобилиги билан донг тарафган Қорасув бозорининг файзи кетиб қолди. Унинг мудир Т. Икромовнинг биз билан бозорни айланишга вақти бўлмади. Кимлар биландир кўчк тушлик қилиб ўтирган экан. Одам кўшиб бермоқчи бўлди. Биз рад этдик. Бозорни ўзини айландирди. Бозорнинг ичи ифлос, чиқитлар олиб кетилгандек. Ким қаерни ҳоҳласа, ўз нарсасини ўша ерда сотили. Гарчи машҳур бозор колхоз далалига яқин бўлсада, нарх-наво баланд. Масалан, шафтоли 1 сўм 50 тийин, тарвузнинг бир килограмми 50 тийин, қовун эса 60 тийин, пивз 50 тийиндан 70 тийингача. Нок 2 сўм 50 тийин ва ҳоказо.

Бозорнинг бир чеккасида кичкинагина ўзига хос чайков бозорчаси ҳам бор экан. Одамлар бу ерда эски-тусини нарсаларини сотиш ниқоби остида янги-ларини ҳам энг унда пуллаб юборишяпти. Ваҳоланки, дарваздан кираришда деҳқонлар жой тополмай, дўч келган ерга қоп ва тоғорани кўйиб, маҳсулотини сотишяпти. Бозор ичидеги бозорча қонунга хилоф иш. Ана шунин биле туриб, бозор маъмурияти ва участка милиционерини бу ҳолдан кўз юмалтирганга ўхшайди. Бизнингча, уларнинг бундан бошқа мўҳим ишлари бўлса керак. Акс ҳолда бозорга нарса олиб келган деҳқонга улар жой топиб берган бўларди. Лекин бозор кассирлари дарваздан кирган деҳқондан патта олишни асло унутмайдилар.

Биздеги маълумотларга қараганда, катталар ҳам, кичиклар ҳам қовун-тарвуздан касалланиб, сабзихонага кўллаб тушаётган эканлар. Бунинг шифоби битта: айрим жойларда ветеринария-санитария экспертиза лабораторияларининг ходимлари келтирилган қовун-тарвузларнинг сифатини кўздан кечиришяптилар. Эки ақсича, маҳсулотнинг эгаси лабораторияга намунани тавсия этайди. Натжида, ичи тушган, дориеси кўп қовунларни харид қилган кишилар хасталикка чалинмоқдалар. Қорасув бозорига кираришда, чап кўлда Ленин район улғуржи-чакана савдо мева ва сабзавот комбинатига қарашли 5-магазин бор. Бу ерда сотилаётган 4 тонна тарвузнинг справкеси йўқ экан. Рўпарада ачиган помидор ҳам яшилларда турибди. Биз справка сўраганимизда магазин ходимлари ҳеч қандай хужжати кўрсатишолмади. Ваҳоланки, тарвузнинг бир ярим тоннага яқини сотилганди.

Бозорнинг қовун сотилаётган растасига ҳам кирдик. Маълумки, қирган қовунларини сотиш мўмкин эмас. Аммо Жиззах област Мирзачўл районидеги «Известия» номли совхоздан келган деҳқон Ҳайдар Жўраев ажратиб кўйилган, қирган қовунларини ҳам киши билмас ҳолда бир сўмдан пуллапти. Бундайлар биргина эмас. Бу ҳолдан на лаборатория ходимлари ва на бозор ходимлари хабардор...

Бозор ичидеги «Ташкоопторг»га қарашли 80-магазин пештахталаридаги маҳсулотлар сифатиси, сўлиган сабаби 60 тийиндан сотилипти. Лекин бозорда 60—70 тийиндан сифатли сабаби олишингиз мўмкин. Пивз 40 тийин, шафтоли—85 тийин, узум — 1 сўм, аччиқ гармдор — 80 тийин. 4-хўжалик ҳисоби савдо бирлашмаси директори Елена Моисеевна Хан сўхбатимиз чоғида кеча чўчқачилик комплексида бир тонна қирган ва ачиган маҳсулотларини топшириб келганлигини фахр билан айтиб қолди. Ишчи кўчи етишмаслигидан, шунинг учун ҳам маҳсулотларини ўз вақтида саралашга улғурломлантилганидан эса нолиб қолди. Аммо кооператив магазин пештахтаси ортида девқотиб йигитлар гап сотиб туришяпти. «Бекор тургандан, бекор ишла» деган нақл бор. Нахотки, кўл қовуштираб тургандан қўра, олдиде турган маҳсулотни саралаш шунчалик қийин бўлса! Шунга айтсалар керакда, «Тўйинчи тўйи ўтар, бекорчининг кўни ўтар», деб.

Бу ердан тўғри Сергелга йўл олдик. «Ташкоопторг»га қарашли 70-магазинда ҳам қовунга тарвуз сотилаётган экан. Лекин сотувчи Нурат Иноғомов қовун ва тарвузни ҳеч қандай справкеси, нақладаси сотмоқда. Шу коопторгга қарашли 72-магазин ҳам бўм-бўш. Сотувчи Мурод Қобилов ҳеч нарса йўлгидан пештахта ортида зериниб ўтирибди. Шу пайт Сергелга Г—40 кварталдаги 1-уйнинг 31-квартирасида истиқомат қилувчи харидор З. Сафидуллина магазинга кириб келди. — Нина олмоқчи эдингиз? — дея ундан сўрадик. — Узум, нок бўлса, болаларимга олиб кетмоқчи эдим,— деди у.

нега беришмайди? Ахир ҳозир айни лишиқчилик пайти бўлса, «Олма пиш—оғзинга туш» деб ўтириб керакми? Ахир, вақминот масаласи магазин ходимларининг ҳам вазифаси-ку! Райондаги мутасаддилар бундан хабардормикан?

Биз олдинги рейдимизда Шарқ бозорларининг файзи-таровати ҳақида илиқ гаплар айтиб ўтган эдик. Афсуски бу сафар ана шу сўзимизни айтишга қийналяпти. Чунки бир пайтлари машҳур Туркман бозори бўларди. Янги қурилушлар туфайли у бузилди кетди. Унинг ёнига, сал нарига Марказий бозор ўрилди. Номини қараёнг, Марказий бозор эмиш. Аммо бозор бўм-бўш. Бозорда ҳеч ким йўқ. Ахир Марказий бозор отига яраша бўлиши керакмасми? Бозорга кирганимизда уч-тўрт киши маҳсулот сотиб ўтирган экан. Узини «Ўзбекистон ССР 50 йилгиги» номли совхоз ишчиси деб таништирган Турдиали Алимбеов ҳақли равишда нолиди: — Бозорга деҳқоннинг келиши қийин. Келса кетиши қийин. Агар Назарбўк ва Янгийўлдан тўғри бозорга келувчи автобус маршрутлари қўйилганда эди, деҳқонлар йўл азобидан ҳеч қандай қўчмасдан, бемалол ўз маҳсулотларини бу ерга олиб келган бўлишарди. Мана мен ҳам Назарбекдан минг азоб билан, трамвайда туртиниб-суртиниб, базўр бозорга етиб келдим. Шунинг учун ҳам деҳқонларимиз бу ерга келишдан бозорлар. Мана қараёнг, бозорга кираришда «Йўл ҳаракати қондаларининг «Кириш тақиқланган» деган белгиси турди. Ахир юк машинаси бозорга киролмайди-дў! Қандай қилиб деҳқон бозорга юк олиб келсин. Бунинг устига-устак бозорда қовун-тарвуз дўконлари ҳам йўқ экан.

Тўғри ва ҳақли эътироз. Область ва шаҳар пассажир транспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармаслари бу ҳақда йўлаб кўрсалар ёмон бўлмасди. Шаҳар давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси ҳам бўлар-бўлмас жойларга ўйламай-нетмай йўл ҳаракати қондаларини белгилашни қўйиб ташлаш керакмаслиги керак. Бозорга кираришдаги деҳқон айтган жойга ҳам бу белги ҳеч кераксиздек кўринади. Масаланинг иккинчи томони ҳам бор. Марказий бозор марказде жойлашган. Шаҳаримизга меҳмонга келадиган ҳар бир киши бу бозорга ташриф буюриши мўмкин. Бозорнинг қўл-қуруқлигини кўрган меҳмон нима дейиши мўмкин, ахир! Шарқ бозорларининг файзи қанай? Нега энди Тошкент шаҳар колхоз бозорлари бошқармаси раҳбарлари Марказий бозорга ўғай кўз билан қараётми? Ахир унинг атрофида озмулча одам яшайди! Бир килограмми пивз ёки сабаи олиш учун қаврдан қаврга боришга тўғри келади.

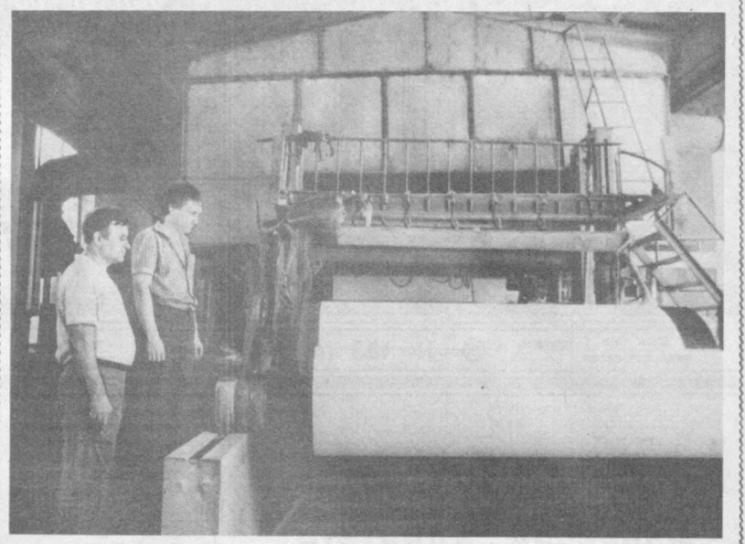
Ҳў, айтганда, ҳозир кўпгина бозорларда колхоз дўконлари очилган. Бу яхши. Чунки бу билан бозорларда хусусий сектор билан рақобат қиладиган ва айни пайтда бозорларда нархнинг пасайишига хизмат қиладиган сектор пайдо бўлди. Бундай сектор Марказий бозорга ҳам керак. Колхоз бозорларининг асосий фаолияти— шаҳар меҳнаткашларининг мева ва сабзавот маҳсулотларига бўлган талабини қондиришга қаратилгандир. Партия ва совет органларининг кўрган чора-тадбирлари асосида дала меҳнаткашлари бозорга кўллаб келадиган маҳсулот келтиришолмади. Жўмладан, ўтган етти ой мобайнида колхоз бозорларида хусусий секторлар томонидан 88 минг тонна кишлоқ хўжалик маҳсулотлари реализация қилинди. Бу 1987 йилнинг шу даврига нисбатан беш минг тонна кўндр. Албатта бу кўрсаткич маҳсулотлар нархида ҳам ўз ақсини топди. Ҳозир 15 килодан зибди кишлоқ хўжалик маҳсулотлари ўтган йилга нисбатан ўнча арзон сотилипти. Беш хил маҳсулот эса ҳозирча янча йилги нархидан пасайгани йўқ. Нархда пасайиб бўлиши учун энг аввало колхоз дўконлари, кооперация, давлат савдосида ишчи тубдан яшиллар керак. Ана шундангина рақобатга ўрин қолмайди. Ҳозирда шаҳар бозорларида 23 та колхоз дўконлари ишлаб турибди. Колхозлар билан шартномалар тузилган. Ўтган ярим йил мобайнида ушбу дўконларда бор-йўғи 500 тонна маҳсулот сотилган, холос. Узоро тузилган шартномани Оржоникидзе районининг Ленин номи, «Правада», Калинин районининг Куйбишев номи, «Қорасув» колхозлари тўла бажаряптилар. Аммо ваздасига вафо қилмаётган хўжаликлар ҳам анчагина.

Ҳў, бозорларда нарх-навоининг пасайиши учун нималар қилиш керак? Бунинг учун бозорларнинг маъмурияти, колхоз ва совхоз раҳбарлари, «Ташлодоовошпромм», районларнинг улғуржи-чакана савдо мева ва сабзавот комбинатлари раҳбарлари қайиш руҳида ишламоқликлари керак. Қачонки, колхоз дўконларига, давлат дўконларига ўз вақтида сифатли маҳсулот етказиб берилсагина, бозорда нарх-наво тушади. Лекин бозордеги нархлар ўтган йилга нисбатан паст бўлсада, бирок ҳамшаҳарларимизни қондириятгани йўқ. Дўконларга пешна-пеш сарҳил мева ва сабзавотлар етказиб берилсагина қўлланган мақсадга эришиллади. Бунинг юқориде номилири қайи этилган ташкилотлар асло унутмаслиги керак.

Т. ТОШЕВ,
Т. КАРИМОВ,

«Тошкент оқшомининг» махсус мухбирлари.

○ СУРАТЛАРДА: Киров район улғуржи-чакана савдо мева ва сабзавот комбинатига қарашли 16-магазин коллективидан харидорлар мамнун; Қорасув бозоридеги «Ташкоопторг»га қарашли 80-магазинда сотилаётган сифатиси сабаби, картопнинг аҳоли; Амал Икромов район оқшом-оқват торғига қарашли 20-магазин дўконини қараёнг, бўм-бўш; Қорасув бозоридеги қирган қовунларини ҳам пуллашяпти; Марказий бозорнинг иччи кўриниши, бозор бўм-бўш, ҳеч вақо йўқ.

Шундай касблар борки, одамларга фақат қувонч улашади. Уларнинг ишларини энгиллаштиради. Машинанинг оператори касби яна шундай қизқарли соҳаларнинг биридир. Тошкент қозғоқ комбинатидеги Илья Горешков бошчилик қилаётган бригада ишчилари бу соҳада кўп йилдан бун баракали меҳнат қилиб келмоқдалар. Газета ва журналлар, китоб нашрлари учун ишлаб-қилинган турли қоғозларни тайёрлашда жонбозлик кўрсатишяпти. СУРАТДА: III даражали Меҳнат Шўхрати ордени кавалери Илья Горешков бригада аъзоси Сергей Илюкенико билан. Т. Каримов фотоси.

Республика бўйлаб ХУШХАБАРЛАР

Термиз портида тузилган курчилик бригадаси довер ва дарбечилар учун туғизота котек кура бошлади. Бу бригадага бошланган муҳтон бўлган кишилар кирди. Меҳнат коллективини негатишда вақтинча қурувчилар қилишга ўтган ишчилар нормасини ўртолди. Банжаришга қарор қилинди. Дини уйга кўчи қўрувчи ҳар бир оида ҳолсизда ердамчи хўжалик иморатлари бўлган томорча олади.

○ Олмалиқдаги «Приветливый» ресторанида торлар, рулетлар ва бошқа мазаги таомларнинг нима ошди савдоси бўлди. Нархлари юқори бўлишига қарамай, шаҳарнинг энг яхши паванидари тайёрлаган кўпгина маҳсулотлар дарҳол сотиб олинди. Қандоқатли Г. Шайқова моҳирлик билан тайёрлаган сават тўла гўш пашсадида «Сезимли аёлга» деб номланган торт ҳаммага манзур бўлди. Бундай нима ошди савдосини аянгана айлантиришга қарор қилинди.

○ Нукус уйсоқини номбинати поллистерол қўшилган панеллар ишлаб чиқара бошлади. Поллистерол ишлаб чиқариши аса шу еригиз ўнда, нархонада йўлга қўйилди. Бундай панеллар одатдаги панеллардан енгил ва арзандирди, изоляция хусусиятлари ниҳатидан аса аввалгилардан устуи турди: бундай панеллардан қурилган уйлар қишда иссиқ, вада савқини бўлади. Бу аса Қоракандлигонистон учун аянгаса муҳимдир. Уйсоқининг ўларини қилайлик, янги технология уларга йилга 220 минг сўмликдан ортин цемент ва бошқа ресурсларни тежаш имконини яратмоқда.

○ «АРМАН НОНИ» Миялий ноилар ёпадиган коллектив ана шундай деб аталади. Кооператив Ангрэн шаҳрида очилди. Бу ерга мохир ноиллар йигилган. Шаҳарда шаҳри аҳолиси тандирда ёпилган узбек ноилари, русларнинг синиб пашган юмалоқ буханасини, украин палинцасини, машҳур канваз чурчанин ва беёнес лавашини харид қилишлари мўмкин. Миялий ва седанали турли-туман ширинликлар ҳам харидорларга маълуқ тушмоқда. Келгусида «Арман нони» кооператив мамлакатимиз халқлари ноиллари яратган ва ҳозир унутиб юборилган ноиларнинг турли хилини тайёрлаш ниятида.

○ СОВХОЗДА ЯНГИ КУЧА «Анджанинстрот» трести ишчилари Андижон районидеги «Известия» совхозининг адир ерларида 15 та коттежни қуриб, фойдаланишга топширишлар. Бу уларга янги турмуш кўрган оилалар кўчиб кирди. Ҳар бир уйнинг тўртта кенг хонаси, айвони бор. Коттеж билан ёнма-ён хўжалик бинолари қурилган, ер участкаси бор. Бу йил яна ўн беш оила янги уйларга кўчиб қиради.

ФИШ ЗАВОДИНИ ИЖРАГА ОЛИШДИ

Самарқанд област Нарпай районидеги «Керамзит» кооператив республика алоҳа министриянинг Самарқанд участкасидаги зарар қўриб ишлайётган фиш заводи янги янгарга олди. Кооператорлар асосий маҳсулотини ишлаб чиқаришдан ташқари, бурортмачининг илтимосига қўра обектларга бинокорлик материаллари етказиб берадилар. Уш-жой ва маъмурий бинолар қурилишини пудратга оладилар. Ҳозир районда богдорчилик, чорвачилик, умумий овнатланиш кооперативлари ва бошқа соҳаларда ўндан ортин кооператив ишлаб турибди. «Изопрен» полиэтилендан тайёрланган гулгоҳлар кўпчилигина маълуқ тушади. Деворларида бундай қозғоқ ёпиштирилган кватиралар шинам ва файзли бўлади. Гулгоҳларни Оҳангрондаги «Сторплатмас» комбинати ишлаб чиқара бошлади. Ҳозир уч хилдаги гулгоҳ ишлаб чиқарилимоқда. (ЎЗТАП).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ ТАСС МУХБИРЛАРИ ЭСАДИЛАР

Шульцга қилинган суиқасд тўғрисида билдирилган фикрлар

ВАШИНГТОН. Боливия пойтахтида ҳаётинга суиқасд қилинган АҚШ давлат секретари Жорж Шульц Ла-Пасдаги матбуот конференциясида гапириб, бунинг учун жавабгарлигини «наркотик моддалар савдогарлари ва террорчилар» зиммасига қолди. Боливия ҳукумати бунда наркотик моддалар билан бизнес қилувчи маҳаллий корхоналарни айблади. Хукумат ана шу савдогарларга қарши кураш олиб бормоқда. Давлат департаменти расмий вакилининг айтишича, портлаш вақтида Шульц билан бир машинада ўтирган Боливия Ташқи ишлар министри Гильермо Ведрегал Гуттеррес, менинг фикримча, бу хатти-ҳаракат наркотик моддалар билан бизнес қилувчи тўдалар раҳбарларининг қилмишидир, деган. Ла-Пасдаги Боливия ишчи маркази Шульцга қарши ана шу террорчилик хатти-ҳаракатини қоралади. Икроминг секретари Симон Релес АҚШнинг жаҳонгирлик сивасига қарши нафратни ифодалашнинг бошқа формалари бор, деб таъкидлади.

Суданда фавқулодда ҳолат жорий этилди

ХАРТУМ. Суданда олти ой муддат билан фавқулодда ҳолат жорий этилди. Табиий офат — жара ёмғирлар келтириб чиқарган кучли тошқин оқибатда расмий маъмурият шундай чорани кўрдилар. Судан пойтахти, шунингден шимолий Ад-Дамир вилоятининг маркази Касса-ла шаҳри ва бошқа бир қанча аҳоли пунктлари офатзада районлар, деб эълон қилинди. Бу районларда жуда кескин вазият вужудга келди. 1 миллионга яқин суданлик бошпанасиз қолди. Хартурминг ўзида ва унинг атрофида ёмғир 10 мингдан кўпроқ уш-жой биносини вайрон қилди, бир қанча кишилар ноубуд бўлди. Пойтахтда ва бошқа районларда ҳамон электр энергия йўқ, тозалаш иш-шотлари, водопровод иш-шотлари, телефон ва телеграф алоқаси воситалари, бошқа коммуникациялар ишдан чинди, кишлоқ хўжалик экинлари яқсон бўлди.

ЭРОН — ИРОҚ: ўт очиш тўхтатилишига яқин қолди

БАҒДОД. Ироқ пойтахтининг аҳолиси фронтда ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим 20 августдан амал қила бошлаши ҳақидаги хабарни мамнунит билан қутиб олди. Минг-минглаб одамлар кўчаларга чиқиди, мамлакатда уч кунлик умуммиллий байрам эълон қилинди. Бош ҳарбий қўмондонлик халқни муружаат қилиб, Ироқ ВМТ Хавфсизлиги Кенгаши 598-резолуциясининг бошқа бандларидеги амалга оширилишини қўшёрлик билан қузатиб боради, деб эълон қилди. Маълумки, резолюцияда халқроқ миқёсда таи олинган негаваларда таи айланиб, ҳарбий аспраларни айирбошлаш ва бошқа тадбирлар кўзда тутилган.

Уч дурдона Грециянинг шимолида қазилма ишларини олиб борган археологлар қадимги грек ҳайкалтароқчилигининг уч дурдонасини топиб олдилар. Қазилма ишлари антик даврда Дион шаҳри жойлашган ерда олиб борилган эди. Топилдиқларнинг энг қадимгиси — виночлиқ худдоси Диониснинг ҳайкалчаси эразмиздан аввалги иккинчи асрда пайдо бўлган. Қолган иккитаси — Галаба маъбудасининг ҳайкалчаси ва эрақ кишиларнинг бош қисми, олинларнинг таъкидлашига қараганда, эразмизнинг иккинчи асрига тааллуқли. Франс Пресс агентлигининг хабар беришига қўра, қазилмалар олиб борилаётган ерда ёни тахминан уч минг йилга тегиб бир нечта мазор ҳам топилган.

ПОИТАХТ КЕНГАЙМОҚДА Арабистон ярим оролидаги саҳронинг қоқ марказида жойлашган Саудия Арабистонининг пойтахти — Эр-Рияд шаҳри жадал сурьватлар билан кенгайиб бораётган. Саудияда чиқадиган «Ал-Мадина» газетаси қўндаги рақамларини мисол келтирайди: 1950 йилда шаҳар аҳолиси 83 минг кишини ташкил этар эди, шу йилнинг бошларида келиб эса аҳоли сонини бир ярим миллион кишига тақсиль этибди. Эр-Рияд 1980 йилда атини 850 квадрат километр майдонинг эгаллаган бўлса, ҳозир минг квадрат километрдан зибд территория эгаллайди. Осмонлар биноклар, кенг ва равон автомобиль магистраллари, кўп сонли фаворалар, до-дархатлар шаҳарга амонанвий ва жонбозли қиёфа бахш этади.

ГОЛИБЛАР УЧУН МУКОФОТ Сеудияда бўлажак Олимпиада уйиларида олтин медалга сазовор бўлган Бразилия спортчиларини ўзига хос мукофот — 1 килограмм олтин кутуди. Сан-Паулу-нинг энг йирик хусусий банкларида бири ана шундай мукофотни таш-нис этди, деб хабар беради ТАСС агентлиги.

Диққат марказида

Аваллари бир қолипда ишлаш одат бўлиб қолган жойларда план ҳам бир меъёрга бажарилиб келверган. Давлат қабули бундай турғунликка чек қўйди. Эндиликда эса давлат қабули маҳсулот тайёр бўлгунча қадар ҳамма иш жарайини қаттиқ талаб асосида назорат қилиб туради. Бундай меъёрга иш тутиш маҳсулотнинг сифатига бўлган таъло-ли янада кучайтирди. Албатта, бундай қаттиққўл-лишнинг корхона шадиди таъсир ўтказди. Кўпгина ойлик план бажаришмай қолган вақтлар бўлиб турди. Халқ хўжалигимизга оз бўлса-да, сороққ маҳсулот етказиб бериш имконияти яратилди. Ҳў маҳсулотларини аёло даражада ишлаб чиқараётган корхоналар бундай тад-

Давлат қабули—сифрат кафолоти

Аммо, айрим ҳолларда корхоналарни керакли хом ашё билан ўз вақтида таъминламаслик ёки сифатсиз хом ашё билан таъминлаш ҳам юз бермоқда. Натжида бир қатор корхоналарда олиб сифат категориясидаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш умумий салмоғи пасайиб кетди. Буларга мисол қилиб, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасини кўрсатиш мўмкин. Ҳар икки корхонада иш бир меъёрга олиб борилмаган, хом ашёда тез-тез узилишлар бўлган. «Қизил тонг» бирлашмасида план бажарила-маслига асосий сабаб, кўпроқ ишчиларнинг қўнмисизлиги, етук мутахассисларнинг етишмаслигидадир. Бундан ташқари айрим корхоналарда кўп вақт ичида ишлатилиб, яроқсиз ҳолда бўлган машина-ускуна-ларини янгиасида алмаштириш ишлари қийинчилик билан амалга ошириляпти. Иш жойлари соқ бўлмагунча, замонавий талаблар асосида қурилмаганча, маҳсулот сифати даражасини кўтариш қийин. Бу ишда республика қурилиш давлат комитети ва агросаноат мутасадди таш-

Г. ВОХИДОВА,
Ўзбекистон давлат стандартлари бошқармаси ходими.

Совет Иттифоқи янгилклари

КРАСНОВОДСК. Геологлар Туркманистоннинг ғарбда янриқ «Гуша» оқдехшо кони республика курувчиларига топширдилар. Бу коннинг очилиши қиллоқ жойларда уй-жой ҳамда соқил қурилиши ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эга. Шу Бинокорлик материаллари барпо этиладиган Уйлар, айникан, пишиқ-пук-талғи билан фарқ қилди, ёзда салқин, кишда эса иссиқ бўлади. Давлат комиссияси хом ашё запасларини 150 миллион куб метр деб таъкидлади. Шунча микдордаги хом ашё республика эҳтиёжларини тўла-тўқис қондиради. Бинокорлик материаллари конларини излаш геологлар ишидаги асосий йўналишларининг биридир. Бу ишнинг натижалари умид бағишлайди. Республика территориясида сла-

нең, кум-тувроқ, гипс оқактош, қурилишбоп кум запаслари очилган.
ГОМЕЛЬ. Гомель университетининг ҳамда Бутуниттифоқ «Редметал» илмий ишлаб чиқариш бирылашмасининг оликлари трактор ва комбайнларнинг ремонт қилишининг эҳтиёж устулин ташкиф этдилар. Улар механизмларнинг ва ҳатто моторларнинг эҳтиёж қолган деталларини махсус полимер состав ёрдамида қайта тикламоқдалар. Юксак ҳарорат ва зўриқилларга бардош берадиган елим пайвандлаш ва металл эритиб қоплаш ўрнида муваффақиятли ишлатилмоқда. Бу янгиланин арзонлиги, соддалиги ва пуқталлиги, энг асосийси — вақтин тежалашин унинг яқол қўрииб турган афзалликлари бўлиб, ишлар айна қизган вақтда бу

жуда муҳим.
ШЯУЛЯЙ (Литва ССР). Комьютер район марказий дорихонаси наватчилик хизматининг аниқ ва тез ишлашини таъминлади. Дори тайёрловчилар электроника ёрдамида омборда дори-дармонларнинг бор-йўқлиги ҳақида ҳаридорлар саволларига жавоб қайтардилар. ЭХМ хотираси дорихоналар тармоғидан келадиган маълумотлар билан ҳар кун эрталаб тўлдириб борилади. Шяуляй ана шундай автомат контрол комплекси ўрнатилган Литвадаги биринчи шахардир. Унинг программасини «Нулон» ҳисоблаш техникаси заводи мутахассислари тайёрлаганлар. Республикадаги бошқа районларнинг дорихоналари ҳам электроника билан жиҳозланмоқда.
ТАСС.

Эстонияда биринчи

Эстония ССР. Мўжазгина, шинам «Пирита» кафе-кинос таллинликлар ўртасида тобора кенг шухрат қозониб борапти. Бу ер катталарининг ҳам, қичқитойларнинг ҳам сеvimли маскани бўлиб қолди. Ҳозир яна бир янги гоа пайдо бўлди: Эстония—Финляндия кўшма корхонаси бу ерда Эстонияда биринчи видеотеатри очига қарор қилди. Унда турли мамлакатлар кино санъатининг сўнгги йилларда яратилган энг яхши асарларини намойиш этиб бориш режалаштирилмоқда. Ушбу режанинг техника билан боғлиқ томонига Финляндиянинг «Финнкино» фирмаси жавоб беради. Дастлабки икки йил мостайиндаги даромаддан республикада шу хилдаги янги театрларни ташкил этиш учун фойдаланилади. Учинчи йилдан эса даромаднинг бир қисми финляндиялик шериклар ҳисобига ўтказилади.

СУРАТДА: билет нархиға (уч сўм) бодроқ солинган пакетчалар ҳам киради.

Л. Михельсон фотоси.

Санъат ва дўстлик маршрутлари

Майдонда—интерцирк

Саккиз социалистик мамлакат етакчи цирк артистларининг энг яхши номерлари «Салом, интерцирк» программасидан урин олган. Ўзбекистон пойтахти ана шу программа премьераси ўтказиладиган жой сифатида танланди.

Тошкент цирк саҳни — Москва циркидан кейин мамлакатда иккинчи ўринда туради. У техник жиҳатдан яхши жиҳозланган ҳамда аёло сифати рақиятлар билан таъминланган, дейди «Союзосцирк» бош режиссери, Грузия ССРда хизмат кўрсатган артист Г. Е. Николашвили ЭЗТАГ мухбирига.

Гурам Георгиевич, иннакамизга интернационал дошош яратиб гоис қандай пайдо бўлди.
Илл бошида «Союзосцирк» да бўлган ижодий учрашувларнинг бирида қайта қуриш ҳамда мамлакат ири коллективларини ҳўналик ҳисобига ўтказиш муаммоларини муҳоама қилдик. Халқаро ҳамкорлик ва таъриб аламини кенгайтириш зарурини тўғрисида гапирдик. Худди шу вақтда Москва социалистик мамлакатлардаги ҳамкасбларимиз келипти, сўнгги йилларда яратилган ўзига хос қизиқарли номерларини кўрсатишти. Ушанда ижодий ҳамкорлик асосида миллионлаб қирғиш қиобозлари томоша қиладиган спектакль яратиш мумкин эмасмики? — деб ўйлаб қолдик.

Программа қатнашчиларини таништирсангиз. Улар цирк жанрларининг қайси бирида ўз санъатларини намойиш қиладилар?
Программа 3 соат давом этади. Унда ГДРдан келган ҳаво гимнасти Петр Рихтер, қатор халқаро конкурсларда катта совринни қўлга киритган руминиялик Августо ва Елена Пакудо, польшалик ҳайвон ўратувчилар Варбара ва Эвер Немичеклар, болгариялик дорбоз Ковидлар Группаси қатнашади. Тўғри, Болгария Халқ Республикаси артистлари тошкентликларга таниш. Улар Ўзбекистонда икки марта бўлишган, лекин бу гаг Уларнинг янги номерларини олиб келишти. Чехословакияда гимнастикачи Катерина Хованцова хашриб буюрди. Кубанин эквилибристлар Соли ва Рохо Апариско, венгриялик ҳаво акробатлари — Маванлар олласи ҳам томошабинлар ҳўзурида ўз санъатларини намойиш қиляпти. Болгариялик 4 ёшли София Петрова бу томошанин энг ёш қатнашчиларидир. У ота-она билан бирга келиб ва албатта томошабинлар ҳўзурида чикниши хоҳлайди.

Совет артистлари қаторида Ўзбекистон вақилари — қўзбоғловчи Абдулла Мўминов ва машур цирк қавандозлари сулоласидан Карима Зариповалар ҳам қатнашадилар.

Г. Николашвили томошанин бош режиссериғина эмас, айна вақтда унинг қатнашчиларидан бири ҳамдир. У ўз ўли — 20 ёшли Гая билан кулгали интермедиялар ижро этади. Гая айна вақтда жонглёрлик, масҳарабозлик ҳам қилади. Турли ўйинларда қатнашади. Гурам Георгиевичнинг 13 ёшли қизи Нато ҳам цирк саҳнида ўз кучини синиб кўрмоқда. Гурам Николашвилининг номи кўшнча томошабинларга таниш бўлса керак. У бир неча бадий фильмларда иштирок этган. «Лазарининг сарғу-заштлари» картинасида бош роллардан бирини ўйнаган. 1971 йилда телевизион фильмлар Бутуниттифоқ фестивалида бош совринга сазовор бўлган.

«Салом, интерцирк» программасини барча Эрта Осиё республикалари ва Қозоғистондаги цирк санъати ишқибозлари томоша қиладилар. Манеж усталари бу ердан бошқа иттифоқдош республикаларга, келаси йили эса социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига йўл оладилар.
Н. ПОЛЯНСКАЯ, ЭЗТАГ мухбири.

ОНАЖОНИМ, мени кўриясизми? «Йўқ» дейсизми? Тўғри, мен бу болалар орасида йўқман. Ахир мен ўттиздан ошдим, ўзининг ҳам худди шу дўмбоқчаларга ўхшаган бири бирдан ширин уч жигаргўшам бор. Аммо мен бу суратдаги болаларга қараб ўзимни, аниқроғи, болалигимни кўрияман. Ахир мен ҳам «Болалар уйи» деб аталмиш етимлар масканида улгайганманку. Фарқи шуки, у пайтда менга ўхшаган тирик етимлар сони жуда оз эди. Шу боисданми, билмадим, онажон, етимхоналар ёнидан ўтсам ҳам ёки ўша ерда ўсанлар билан ҳамсухбат бўлсам, ҳаттоки биргина «етим» сўзини эшитсам тамом, бир умрга хотирамда муҳрланиб қолган болалик пайтларим бирма-бир худди кино лентасидек кўз олдимдан ўтаверади, ўтаверади...

Ҳар кун аҳвол шу эди: суратда кўриб турганингиздек деразадан ёки эшик тирқишидан йўлларингизга зор-зор тикилардим. Термулаверганимдан миңжоларим қотиб қоларди. Шунда бор аламинини йиғидан олардим. Тарбиячи оламиз овутишга, қалбимдаги огринки унутишга қанчалар тиришмасин, кўзимга ҳеч нарса кўринмай қоларди.

Чунки ҳалимда Сиз, кўзларингизнинг аллақандай, мен ҳалигача тушуниб етолмаган нафрат билан боқинчи, ижирганиб болалар уйи остонасига ташлаб кетган дақиқаларингизга гавдаланади. Ушанда орқанингиздан «ойижон»лаб қақшаб қолганим, кетингиздан борай деса м оёққўлимни чандиб ташлагансиз. Сиз эса соқовдек гарансиз югуриб бораркансиз, бир марта ўгирилиб қарадингиз ва зум ўтмай гоий бўлдингиз.

Биласизми онажон, эшик тирқишидан мўралаб турган болалар нималарини ўйлашпти? Сиз билмайсиз, лекин мен бун биламан. Ахир «Табиб табиб эмас, бошидан ўтган табиб» деб бежиз айтишмайди. Агар бу бечораларнинг тили бўлганида шундай дейишарди:

«Эсингиздами онажон, ўзининг пайдо бўлаётганимдан дарак бериб биринчи марта қимирлаб кўйганимда, Сиз чўчиб кетганингиз. Ушанда Сиз роса хурсанд бўласиз ва менга юрагингиздан иссиқ қон юборасиз, деб ўйлагандим. Лекин негадир ундай бўлмади, Аъзойи баданингизни муздедек тер босиб, қалбингизда кўрқув ва ташвиш пайдо бўлди: «Бу нима? Наҳотки бола бўлган бўлса?» дедингиз ўзингизга ўзингиз пичирлаб. Уша кун кайфиятингиз йўқ эди — омдингиз келмай, уйда ёлғиз қолганингиз. Мени эса Сизни хурсанд бўласиз деб қилган «тўполоғим» дард устига чипқон бўлди. Тўққиз ою, тўққиз кун ёруғ дунёни кўришни интиқлик билан кутдим. Орзум Сизнинг меҳрингиздан қониб-қониб симиршиб эди. Афсус, болалигимга борган эканман. Агарда бошқалар учун ёруғ дунё бўлган дунё мен учун азоб-уқубатли бўлишни билганимда эди тугилмаслигини афзал билардим. Нима учун Сизнинг бир онлик фароғатингиз, лаҳзаллик лаззатингиз учун мен умрбод қалби ўнсик бўлиб қолишим керак, онажоним? Нима учун Сизнинг дақиқалик роҳатингиз учун мен умр бўйи «етимча», «ҳароми» деб ҳанроғатланишим керак, онажоним? Жавоб бериинг, дилозорим.

Эсингиздами онажон, тунлари қорним очлигидан қақшаб-қақшаб йиғлардим. Сиз ёнгинамда ётсангиз ҳам худди эшитмаётгандек бепарво бўлардингиз. Мени эмас, бошқа бир одамни кўчоғингизга олардингиз, мени эмас, унинг сочларини силаб эркалардингиз. Баъзан ҳаҳднингиз чиқиб «Овозинг ўчқур!» деб устимга ёстиқ ташлардингиз. Мен тампаниб «мамма-мамма» дея кўнсингага қараб интилардим. Лекин етолмасдим. Каравотимиз икки кишилик эмасми, Сиз мени ўртада қийналмасин деб бўлса керак пастрга олиб кўлардингиз. Бирор марта бўлсин сийнанингиз сўтига тўймадим. Ҳар кун янги-янги «амаки»лар, «тоға»лар, «ана»-

лар келишарди. Уларнинг ҳар бирига бағрингиздан жой топиларди-ю, бироқ бу бахтдан мен маҳрум эдим. Уларнинг ҳар бирига «Қайси бири отам экан?» деб тикилардим-ю, аммо тополмасдим. Менимча, отам икки эканлигини Сиз ҳам билмасангиз керак. Бирини-бириндан хўшбичим ва нелишган йиғитлар атрофингизда худди парвонадек айланшарди. Зеро, Сиз чиройли

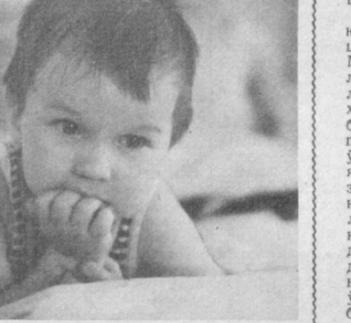
эдингиз. Яна бир хусусиятингиз, Сиз ўз чиройингизни кўз-кўз қилишга, кўрсата биллишга фаранг ва назокатли эдингиз. Кийинишда-ку ҳагто учна-мучна таноз ҳам Сизнинг олдингизда иш эшолмасди. Баъзан, оёқларини кўриб кўйинлар дегандек, этаги тиззанингиздан бир қорич юкори бўлган кўйлак кийдингиз. Баъзан ярим ялангоҳ кўрақларингизни селкилтлаб ноз-қарашма билан шундай қаддам ташлардингизки, қарамаганнинг ҳам бўйни қайрилиб кетарди. Баъзан шундай ҳарир кўйлак кийардингизки, гуддек баданингиздаги қора хонлигиз аниқ-таниқ кўрииниб турарди...

Нигитларни кўргангизда кўзингиздан ўт чикарди тўв, айнича унинг пулдорлигини сезсангиз. Ишва билан қарасангиз бўлди эди, кетингиздан лайчадек эргашиб келаверарди... Кейин ресторанда ўйнаб-қулиб чарчагач, бир галашиб уйга дам олгани келардингиз... «Бу тирраччалар бунақа гапларни қаёқдан билишсин? Бирор ўратган бўлса керак-да!» дерсиз. Билишарди.

Мен ҳам билардим, онажон. Ҳаммасини билардим, сезардим, ҳис этардим. Қандай қилиб билмай, ахир шундоқина юрагингиз тағида улгайган бўлсам. Йўқ, дилозорим, менга ҳам ҳеч ним гап ўратгани йўқ. Тугилмасиндан етимлигини бўйинига олиб кўйганидан кейин йил сайин эмас, эртаклардангиз кун сайин ўсаркансан. Бирор, сиз бун билмасиз. Фақат биринчи марта менинг борлигимни билиб чўчиб кетганингизда, янглишиб, шунчаки ўрнамалангизлардан кўриб кетдилар холос, деб ўйлагандим. Афсус... Энди билсам етимхона остонасида кўзларингизда нифода бўлган нафрат ўшада

пайдо бўлган экан. Шу боисдан ҳар сафар оққушдек товланиб ўтаётган келинларни кўрсам беихтиёр: «Ишқилиб сен онамга ўхшамасин, болаинг менга ўхшамасин», дейман. Баъзан кўча-қўйда, бекатларда ўзгалардан ҳеч бир уялмай-ветмай бир-бирларининг пикирига киргиларини учратсам: «Бугун шундансизлар, эртага, ўртага фарзанг тушганда қандай бўларкинсизлар?» деб ўй-

кори, қаерда ишлаши у ёқда турсин, лоақал ўзларини кимлар дунёга келтирганини ҳам билмайди. Фақат, яна орадан анча йиллар ўтгандан кейингина Дилором билан иккимиз каби тўғилчиларини олиб болаликлари ўтган жойга боришганда уларга «Исми — Бахтиёр, биш—ўнда. Истаган фамилиянгни кўйишингиз мумкин» деб ёзилган бир парча қоғозни кўрсатишлари мумкин. Шунда алам билан «Тугишга тугишсиз-ю, лоақал асли фамилиям қандай эканлигини ҳам айтмай бир парча қоғозни кўриб кетаверибсиз-да, дилозорим» дейдилар. Ва «У дунё-ю, бу дунё ижтараб-билларининг етим қилмайман» деб оинг ичдилар. Имомни комилки улар ўз отларига умрбод содиқ қоладилар. Ҳа, онажон, шундай. Зеро етимликни бошидан ўтганлардан сўранг.

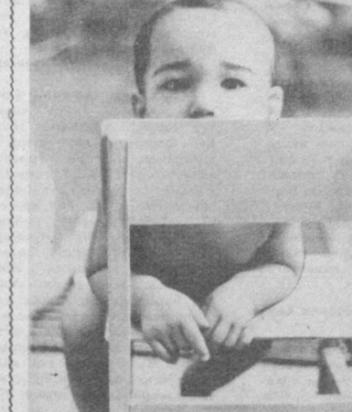
Биласизми, онажон, бу суратларини кўрганамда яна нималарини ўйлайман: шу кунгача экранда уруш йилларида Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарлардан келтирилган ота-онасиз болаларни кўрганамизда кўзимизда ёш ҳалқаланади; қалбимиз титрайди. Чунки биз инсонларамиз. Бу ҳақда кўп гапираримиз. Шунинг учун ҳам ҳаттоки ўзини ҳимоя қила турчи ашаддий жиноятчини ўлдириб қўйган одам ҳам жазоланади. Лекин Сизга ўхшаганларга келганда эса «бола боқиб ёки боқмаслик унинг иши» деб кўя қоламиз. Жиноятқорона истагингиз қонуний равишда расмийлаштирилиб, оналик ҳуқуқидан маҳрум этиласизлар холос. Наҳотки, инсоннинг тақдирини, бахти шу билан ўлчанса? Нима учун шундай? Наҳотки бу ҳам инсонийликка кирса? Ахир ўз жигаргўшасини етимхона остонаси ёки ахлатхонага ташлаб кетиш ёхуд сувга оқиб юборишдан кўра жирканч жиноят борми оламда? Нима учун боласини тиринлайин ерга кўмаётганлар енгилгина жазоланади? Ахир бу бориб турган одамхўрлик эмасми? Ҳа, миңг афсуски, туңқалларнинг ҳаммаси ҳам ОНА бўлмас экан-да!..

Кеча болалик масанамга борган эдим. Ҳаммамиз учун туққан эмас, балки ҳақиқий онамиз бўлиб қолган шаҳар болалар уйининг бош врачаси Людмила Александровна Тянь мени бағрига босди-ю, елкалари «дир-дир» титраб йиғлаб юборди: — Мени кечир, Бахтиёр! — деди у. — Сени эмас, сенга ўхшаганларни сира кўргим келмайди. Юракларим эзилди кетади. Ўзинг биласан, ёз ойлари биз учун қанчалик оғир бўлишини... Ҳа, бун яхши биламан. Ёз ойларида етимхона остонасига ташлаб кетиладиган менга ўхшаш «ташландиқ»лар сони кескин кўпаяди. Уларни туққанлар эса Қримга ёки Кавказга «дам олгани» — тирик етимлар сонини кўпайтиришга жўнайдилар. Айни кунларда етимхонада 190 бола тарбияланмоқда. Улардан 20 нафарининг ота-онаси вафот этган, 55 нафар «ташландиқ», қолганларининг эса ота-онаси ўз фарзандларидан воз кечишган. Арчанамики, бу рақамлар кундан кун ортмоқда... Сениб турибман, онажон, анча қаттиқ гаплар гапириб дилнингизни оғиритдим. Лекин на қилади, чидаб туролмадим, дилимдаги 33 йиллик дард-алам бугун тилмига чиқди. Бунинг учун кечиринг. Оналар фарзандлари учун ҳар дақиқа жонларини фидо қилишга тайёр, дейишарди. Лекин шун яхши билингки, фарзандлар ҳам оналари учун ҳаётларини қурбон қилишга доимо тайёр. Шунинг учун ҳам Сиз мени қанчалик ўкситманг, қанчалар кўрлаган бўлманг ва мени қанчалар ёмон кўрманг берган оқ сўтингиз ҳақиқ-хурмати, уч йил бўлса ҳам боққангизни ҳақиқ-хурмати пойингизга бош қўяман. Фақат Сизни бир кўрсам, ҳеч бўлмаса бир марта дийдорингизга тўйсам деб кечазлари тўлини ойна термулиб ётман, нола қиламан».

Тирик етим ўсан ота монолоғи ёзиб олувчи: Фарруҳ РАҲИМОВ.

«ОНА ЖОНИМ, ДИЛОЗОРИМ...»

ёхуд тирик етим ўсан ота монолоғи

эдингиз. Яна бир хусусиятингиз, Сиз ўз чиройингизни кўз-кўз қилишга, кўрсата биллишга фаранг ва назокатли эдингиз. Кийинишда-ку ҳагто учна-мучна таноз ҳам Сизнинг олдингизда иш эшолмасди. Баъзан, оёқларини кўриб кўйинлар дегандек, этаги тиззанингиздан бир қорич юкори бўлган кўйлак кийдингиз. Баъзан ярим ялангоҳ кўрақларингизни селкилтлаб ноз-қарашма билан шундай қаддам ташлардингизки, қарамаганнинг ҳам бўйни қайрилиб кетарди. Баъзан шундай ҳарир кўйлак кийардингизки, гуддек баданингиздаги қора хонлигиз аниқ-таниқ кўрииниб турарди...

Мен ҳам билардим, онажон. Ҳаммасини билардим, сезардим, ҳис этардим. Қандай қилиб билмай, ахир шундоқина юрагингиз тағида улгайган бўлсам. Йўқ, дилозорим, менга ҳам ҳеч ним гап ўратгани йўқ. Тугилмасиндан етимлигини бўйинига олиб кўйганидан кейин йил сайин эмас, эртаклардангиз кун сайин ўсаркансан. Бирор, сиз бун билмасиз. Фақат биринчи марта менинг борлигимни билиб чўчиб кетганингизда, янглишиб, шунчаки ўрнамалангизлардан кўриб кетдилар холос, деб ўйлагандим. Афсус... Энди билсам етимхона остонасида кўзларингизда нифода бўлган нафрат ўшада

пайдо бўлган экан. Шу боисдан ҳар сафар оққушдек товланиб ўтаётган келинларни кўрсам беихтиёр: «Ишқилиб сен онамга ўхшамасин, болаинг менга ўхшамасин», дейман. Баъзан кўча-қўйда, бекатларда ўзгалардан ҳеч бир уялмай-ветмай бир-бирларининг пикирига киргиларини учратсам: «Бугун шундансизлар, эртага, ўртага фарзанг тушганда қандай бўларкинсизлар?» деб ўй-

ЛОҚАЙЛИК ОҚИБАТИ
Оидорларга қарашли коровулли хизмат ходимларининг бепарволиги, лоқайлиги қатор ўғирликларнинг содир бўлишига олиб келди. Жумладан, яқинда номаълум шахслар Киров район ошхоналар-трестига қарашли 6-ошхонага эшигини бузиб қиршиган ва 183 сўмлик оэмқ-оқат маҳсулотларини ўғирлаб кетишган.
1-Тошкент монтаж бошқармасининг ишчилари эрта билан қурувчилар вагончасини очиб, кўришли пистолети ва унинг 500 ўқи ўғирланганини аниқладилар.
ҚИҲИР ИШИНИНГ ҚИЙИГИ
Ўзбекистон ССР Жиноят кодексига ёлғон хабар берганили учун жавобгарликни маъналадан ашу кодекснинг 160-моддасида: «Жиноят иши қўзғатиш мақсадида бирор жино-

ят содир этилган деб била турки ёлғон хабар бериш — икки йилга мудағта оозодликдан маҳрум қилиш билан жазаланади» дейилади.
Шунга қарамай ўз «обрў-яйини» сақлаш учун ана шундай нолюқ хатти-қаратиларга йўл қўювчилар уқраб турибди. Масалан, Тошкент Давлат университетининг иккинчи илдий ходими А. Раҳимов: Корасув кўприги яқинида икки номаълум киши мени дўпполаб, 230 сўм пулим ва кўп-трамининг қалитини олиб қўйдди, деб хабар қилган эди.
Милиция ходимлари муҳим ишларни ўлада-қўлда қолдириб, хавфли жиноят — босқинчиликни фож этишга киришдилар. Аммо уларнинг барча ҳаракатлари зое кетди. Сабаби ҳеч қандай жиноят содир бўлмаган экан. А. Раҳимов ичдида 230 сўм пули

бўлган паспортини йўқотиб қўйиб, бун яшириш мақсадида милицияга мурожаат қилган экан.
Бошқа бир олдй ўқув муассасасининг ходими Ф. Норматов милицияга ёлғон хабар беришга қоламай, воқеа содир бўлган ерда жабрланганларни қолдириб гоийб бўлган. У 18—96 ТНЧ номерли «Москвич-412» машинасини бошқарайтиб, тўхтаб турган 68—75 ТН номерли «ВАЗ-2105» машинасига олиб бориб урган. Д. Пинхасов бошқарайтиб «Жигули» машинаси ўз навбатида олдинда турган 40—55 ТНЖ номерли «ЗИЛ-130» машинасига бориб урилган. Йўл-транспорт фалокати оқибатида Д. Пинхасов ва унинг машинасидан пассажир аён тан жароҳатлари билан касалхонага ётқизилган. Тўс-тўполондан фойдаланган Ф.

Норматов сўвдан қуруқ чикми мақсадида орадан бир соат ўтгач, ўз машинасини олиб қочқилди, деб хабар қилган.
А. Раҳимов (Тошкент Давлат университетини) ва Ф. Норматовнинг (Тошкент ирригация ва қишлоқ ўрналигини механизациялаш инжениерлари институтини) қилмышларига меҳнат коллективлари қандай баҳо беришар экан, деган савол туғилади.
МАШИНА УҒРИЛАРИ УШЛАНДИ
Тошкент шаҳар Совети икковчи комитети Ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль инспекцияси йўл-соқчилик инспектори А. Худойбердиев йўл чекмасидан бетон тўсиқ устига чиқиб кетган «ВАЗ-21011» автомашинасига зътбор берди. Машинани Ўзбекистон давлат филармония-

сининг саҳна машинисти Е. Зағребин ва Совет Армияси сафарда демократизация қилинган В. Фадеев бошқаришгаган эди. Маълум бўлишича улар машинани эгаси В. Ларининг аксарияти ўт билан, электр приборлари билан нотўғри муносабатда бўлиш, болларининг шўхлиги туғайли содир бўлган. Жумладан, 23 июль кун эрталаб Қўзғил қўрғон кўчасидан 38-ўйда ёнги чикқалини ҳақида хабар олинди. Орадан 19 минут ўтгач ёнги учирди. Аммо ёнги кўпгина уй жиҳозларини, мол-мулкни кулга айлантди. Ёнгиндан қирқилган зарар 3,700 сўмни ташкил этди. Ёнги электр тармоғига уланган дэз-молнинг унутиб қолдирилганлиги оқибатида келиб чиққан.
КВАРТИРАЛАРНИНГ ИШОНЧЛИ СОҚЧИЛАРИ
Қвартиралардаги ўғирликлар олдин олишнинг энг самарали кўрииниш марказлашган қоровуллик туғилар хизматидан фойдаланишдир. Бунга қўйидаги амиллардан ишонч ҳосил қилса бўлади:
— 18 июль соат 15 дан 49 минут ўтганда Акмал Миромов район ички ишлар бўлими ҳўзуридаги идорадан ташқари қоровуллик бўлимининг марказлашган қоровуллик пултига 13-қаватда жойлашган қвартирадан ташвишли сигнал олинди. Шошилинч равишда қўрилган дадил ҳаракатлар на-

ВА ЭЪЛОНЛАР
Ўқишга марҳамат!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ИТТИФОҚ-РЕСПУБЛИКА МИНИСТРЛИГИНИНГ ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИЛАРИ 1988-1989 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

22-ЎРТА ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

— замонавий кийимларни моделлаштириш малакасига эга эркаклар, аёллар, болалар кийим-кечаклари тикувчилари.

Ўқиш муддати: 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 3 йил, 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 1 йил.

— аёллар ва болаларнинг енгил кўйлақларини тайёрлаш бўйича тикувчи-мотористка.

Ўқиш муддати: 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 3 йил, 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 6 ой (мазмун ихтисосини бўйича ўқув-ишлаб чиқариш номбинатида таълим олганлар учун); эркаклар, аёллар ва болалар кийимларини тикувчи-мотористка.

Ўқиш муддати: 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 2 йил (кечки мактабларнинг 9 ва 10-синфлари кўлида ўрта маълумот олиш билан бирга);

— тикувчилик ишлаб чиқариш контроллери.

Ўқиш муддати — 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун — 1 йил.

Ўқишга Совет Армияси сафарларида ўз хизмат бурчинини ўтаб қайтган ёшлар қабул қилинади, уларга 70 сўм стипендия берилади.

Ўқишга Тошкент шаҳридаги мактабларнинг 8-10 синфларини тамомлаган ўқувчилар ҳам қабул қилинади.

3 йиллик таълим программаси бўйича билим юртини тамомлаганларга касб эгаллагандиги ва тулиқ ўрта маълумот олгандиги ҳақида диплом берилади.

8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар ўқиш даврида бепул форма ва 2 маҳал овуқат билан, 10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар ейига 30 сўм стипендия билан таъминланадилар.

6 ойлик таълим гуруҳлари ўқувчиларига 70 сўм стипендия тўланади.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида ўтказиладиган практика даврида ўқувчиларга улар ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти берилади.

Таълим даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади. Билим юртига Тошкент шаҳрида пропискада турувчи кишилар қабул қилинади.

Билим юртига ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш шарт: паспорт ёки туристлик ҳақидаги гувоҳнома, маълумот ҳақидаги ҳужжат, яшаш жойида, ота-онанинг ишончасидан, медицина справкालари, 6 дона фотосурат (3x4 см. ҳажмида).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг территорияси (2, 9, 17, 24, 51, 60, 72, 89, 57, 65, 156-автобуслар; 2, 3, 22, 25, 28, 16, 29-трамвайлар; 14, 21 троллейбусларнинг «Олой бозори» бекати).

22-ўрта хунар-техника билим юртининг филиали — Мавзу кўчаси, 136-уй, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалнинг территориясида (10, 88, 43, 70, 102-автобуслар; 27-трамвайлар «Шимолӣ Олмазор» бекати). Телефонлар: 35-62-41 ёки 48-62-06; ички телефон: 2-62 ёки 1-62.

ТОШКЕНТДАГИ 45-ТУҚИМАЧИЛИК УРТА ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ТУҚУВЧИ, ЙИГИРУВЧИ КАСБЛАРИНИ УРГАНИШ УЧУН ҚИЗЛАРНИ ЎҚИШГА ТАҚЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқишга кириш имтиҳонларисиз, суҳбатлашши йўли билан қабул қилинади.

Ўқишга қабул қилинганларга шинам ва қулай ётоқхонадан жой берилади.

Билим юрти зори малакада тўқувчи касбини эгаллаб чиқиш нафолатини беради. 10-синфин битирган ўқувчилар касб эгаллаб чиқиш учун 1 йил ўқишади, уларга 70 сўм стипендия тўланади.

9-синфин битирган ўқувчилар 2 йил ўқиш касб эгаллаб чиқиш билан бирга тулиқ ўрта маълумот ҳам оладилар ва ўқиш даврида давлат таъминотида бўладилар.

8-синфин битирган ўқувчилар 3 йил ўқиш касб ўрганиш билан бирга тулиқ ўрта маълумот олиб чиқадилар ва ўқиш даврида давлат таъминотида бўладилар.

Билим юртидаги ўқиш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

МАШГУЛОТЛАР 1 СЕНТЯВРДАН БОШЛАНАДИ. Ёшларнинг эркин ижод қилиши ва маънавий намолатга етиши, ҳаётда ўз ўрнини топа билишига нафолат берилди.

Билим юртига киришни хоҳловчилар қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, маълумот ҳақидаги ҳужжат; характеристика, медицина справкиси (ўқув юртига кирувчилар учун мўлжалланган форма бўйича), 8 дона фотосурат ва агар 16 ёшга тўлган бўлса паспорт шахсан кўрсатилди.

ЙИГИТЛАРНИ БИРИНЧИ БОР ЎҚИШГА ТАҚЛИФ ҚИЛАМИЗ! Билим юртида Тошкент шаҳрида яшаб турган йигитлар учун тўқувчилар ва йигирувчилар экспериментал гуруҳлари ташкил қилинган.

Қабул шартлари — юқорида қайд қилингандек. Билим юрти адрес: 700070, Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, 2-Охунбоев кўчаси, 68-уй (54, 57, 58, 98-автобуслар; 4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар; 3, 13, 16-троллейбусларнинг «Киров номли парк» бекати). Телефонлар: 55-78-28, 55-78-30.

Ҳар кун, яшанбадан ташқари соат 9 дан 16.00 гача, шанба кунлари соат 9 дан 14.00 гача билим юртининг касб танлаш кабинетига консултация олиш мумкин.

TOHKENT OKHOMI «Тошкент оқшоми» «Вечерний Ташкент» — орган Ташкентского горнома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Унинг спорт биографияси шунчалар кенги, бир суҳбатнинг ўзида ҳаммаси ҳақида гаплашиш жуда мушкул. Уни таъинириш зарурати туғилган экан, қисқача шундай дейиш мумкин: ССРР халқларининг VIII ва IX Ёғиз спартакнадаси галиби, бир неча қарра мамлакат чемпиони, Жаҳон ва Европа биринчиликлари қатнашчиси, Халқаро мусобақалар — Аргентина, Бразилия, Италия ва СССРда ўтказилган йирик турнирлар совриндори, III Бутунитта-фоқ Ёшлар ўйинлари ва республиканинг бир неча марта чемпиони, халқаро классдаги ССРР спорт мастери Венера ЗАРИПОВА. У яна В. И. Ленин номидagi Тошкент Давлат университети юридик факультетининг бешинчи курс студенти ҳамдир.

Залда енгил музика садолари янграйди. Унга экин турли ёшдаги қизлар машқ қилишад. Гимнастикчалар ус този Ирина Александровна Венера бир четда ўтирибди. Унинг жарангдор овози гоҳи-гоҳида янграб қолади: «Элчилроқ ҳаракат қил, «Ўзингни эркин тут. Мен ҳам машқларини завқ билан кузатаман. Ирина Александровна мен томонга ўқирлиб имо қилади: «Сизлар бемалол гаплашаверинглар. Мен кейин...»

— Венера, сиз бадий гимнастикага қандай келиб қолгансиз? Яъни азалдан қизиқиб юрмиб яки тасодифан!.

— Тушундим. Менда гимнастикага қизиқиб азалдан бор эди. Шун ҳам айтиб қўяйки, оиламиз — спортчилар оиласи. Катта олам Закира замонавий бешкурш бўйича мастерликка номзод, акчалари — Аравис кураш, Ровил эса бокс билан шуғулланишган. Кичик олам — Сокина спорт гимнастикасидан мастерликка номзод нормативини бажарган. Хуллас, хонадонимизда спортчилар етарли бўлган учун ота-онам менинг — кенжатайнинг музикачи бўлишини исташарди. Шу мақсадда музика мактабига беришганди. Унгача гимнастика билан озагина шуғулланганман. Музикани севаман, лекин эс хушим барибир гимнастикада эди. Бир кун қизиқиб спорт залига бориб қолдим. Тренер кўриб қолиб, шуғулланганимни истасаним, деб қолди. Бошим осмонга етиб галига хул дедим. Кейин мунтазам каттай бошладим. Шундай қилиб музикага ажратилган вақт спортга кета бошлади.

— Бу ишнингизни уйдагилар қандай қабул қилишди!

— Анчагача айтмадим. Бир кун билки қонилларига ақлим етарди, аммо оғиз очишга юрагим дов бермасди. Барибир вақти келиб «сир» очилди. «Музика машгулотларига нега бормаясан» деб сўраб қолдишди. Бундан бўён бадий гимнастика билан шуғулланмоқчиман, дея жавоб бердим. «Йўқ, музикани ўрганасан», дейишди, мен эса «гимнастикага қатнайма», дедим. Хуллас улар алдаб кўришди, кўрkitишди, фойдасиз бўлмади. Айтганимда туриб олдим. Охири мени бу йўлдан энди қайтариб бўлмастлигини сезишди чоги, зўра рухсат беришди. Ишқилиб, спортчи бўлишим осон бўлмаган. Уларни ранжитсамда, бошқа иложи йўқ эди. Кейин кечириб юборишди.

— Айтаяйки, сиз яшаган жойда бадий гимнастика секцияси бўлмаган ёки шунча спорт тури борлигидан боғалик да хабардор бўлмагансиз. Унда спортнинг қайси тури билан шуғулланган бўлардингиз!

— Билмадим. Лекин фигурали учини, синхрон сузишни, баскетболини ёқтирмаман. Эҳтимол шулардан бири билан шуғулланган бўлардим. Ва яна шайбали хоккейни ҳам соатлаб томоша қиламан. Биласизми, хоккейчилар қанчалар кўп меҳнат қилишади. Доворак, жасурлар ўйини.

— Демак, сиз ёқтирган ўйинчилар ҳам бор...

— Албатта, Фетисов ва Макаров. ТРЕНЕР ХИЖОЯСИ: Венера спортнинг бошқа тури билан машгул бўлганда қандай натижаларга эришишини билмадим, аммо у бадий гимнастика учун туғилган. Унинг биринчи ютуғи меҳнат-севарлиги, ўз устида тинмай ишлаши. У Ўзбекистон тарма номандасининг ўн йилдан бўён доимий аъзоси, мамлакат тарма номандаси ветерани.

Бир пайтлар у ҳам спортни йиғиштирмоқчи эди, тушунтирдим. Хали кўп нафи тегишини айтдим. Кўнди. Яна бир неча йирик мусобақалар галиби бўлди. У ёшларга хар томонлама ўрнак, бунинг ўзи бўлмайди. Бу ёшда кўп қизлар «арилар»ни бўйнига олиб лентани йиғиштиришади.

— Сиз иштирок этган турнирларнинг эки қийини...

— СССР халқларининг VIII Ёғиз спартакнадаси. Ундан сал олдин белим қилиб, оғвим синганди. Оғвим гипсда, мусобақада қатнашиш-қатнашмаслигим номалўм. Кўпчилики Венера гилмаге қайтиб чиқмаса керак деб ўйларди. Гипсдан қутилишим билан тинмай машқ қилардим. Кечаси, кундузи залдан чиқмасдим. Бадий гимнастика спортининг энг сермашқат турларидан. Оқдйғини бир элемент кўнгилдагидек қилмаса ўн марта, йигирма марта лаб қайтарасан. Хуллас, спартакнадада қатнашадиган бўлдим. Галибилик учун кураш бошладим. Оғвим тўла тузалмаган эди, эркирараб азоб бера бошлади. Кўзларимдан ёш чиқса ҳам чидасим шерт эди. Чидамасам кейин ўзимни кечиролмасдим. Айниқса, сўғи кунни оғрик мени эди.

— Аргентинада ўзинг хос соврин ҳам олган экансиз...

— Ҳа, бу 1986 йилда бўлганди. Биз йирик халқаро турнирга борсак санъаткорлар, спортчилар, хуллас, турли соҳа вакиллари бу давлатда меҳмон бўлиб туришган экан. Ушунда «Фестиваль» малакисини соврини тасвир этлди. Мен бил ГДРлик қизиқчи финалга чиқдик ва жюри ҳайъатининг қарори билан бирин-

чи мукофотга сазовор бўлдим. Яъни, «Фестиваль» малакисини.

— Жаҳоннинг кўпгина мамлакатларини кўрдик. Шулардан қай бири сизга маъқул бўлган!

— Германия Демократик Республикаси ва Германия Федератив Республикаси. Ушбу давлатларда тартиб, интизом жуда кучли. Узаро ҳурмат маданияти ҳам аъло даражада. Бахшлавчулар босқинлик билан оқилна ҳал этиладди. Яна бир яхши томони—ёшу қари спортни бирдек севади. Югуратган, сузатган, тўп ўйнаётган кексаларни жуда кўп учратдим.

— Айтингчи, ҳеч йиғлаганмисиз!

— Йиғлаганман. Раҳбарлар менга нисбатан ёмон муносабатда бўлишганда, совуқ ва беписанд муомала қилишганда, ноҳақликларда йиғлаганман. Ҳолдан тойгунча тинмай машқ қилсангиз, кимлардир сени четлашса, қадрининг ерга уриша алам қиларкан. Шунча пайтларда қиз боланинг кучи кўпроқ кўз ёшларига етеди.

—Йигит қишдаги қайси хислатларни қадрайсиз ва нималарни ёқтирмайсиз!

— Мардликни, меҳрибонликни. Эркакка ориятни. Ёқтирмайдиганим — эркак номига муносиб бўлолмаганлар, кўрқоқлар.

—Ҳадемай юристлик дипломини қўлга оласиз. У ёғи иш, ташвиш, кейин оила...

— Тушундим. Спорт нима бўлади, демократисиз, шундайми? Истаган — имкониет қидиради, дейишади. Спорт элини ҳеч қачон тарк этмайман. Ярим ставкага бўлса ҳам тренерлик қиламан. ТРЕНЕР ХИЖОЯСИ: Венера табииатин, ҳайвонот оламини севади. Бир йили Шри Ланкага катта мусобақага борагандик. Дам оладиган кунимиз делегациямизни ҳайвонот боғига тақлиф эттидик. Бордик. У ер ноҳайвонларга бой экан, Илон ўянатувчининг томошаларини кўрдик. У уч метр нелади, ган бўйма илонни бўйнига айлантириб турли номерлар намойиш этарди. Бир пайт қарасам Венера унинг олдига бориб қолди. Имомшога билан илонни бериб туришини сўради. Уянатувчи кўнмади. Меҳмонга, унинг хавфли маҳлуқ эканини тушунтирди. Яна илтимос қилди ва кўнмади. Мен эса нукул ичирмаган. «Венера,орангча қайт, қайт депляман». Кўрувданда юз-кўзини қўлларим билан тўсиб олганман. Юрак ютиб панжаларим орасидан қарасам —илон Венеранинг бўйнида. Эгаси қайтиб олгунча қай аҳволда бўлганимни фақат ўзим билмаман. Бу қиз шунча «томоша»лар ҳам кўрсатган.

—Ушунда кўримадингизми!

—Бошида сесканмай қўлга олдим. Ургатувчи илоннинг бўйнидан маҳкам ушлашнинг қайта-қайта ўқидим. Айтганидек қилиб олдим. Бўйинимга чирмашиб қаттиқ қиса бошлаганда юрегим орқага тортиб кетди. Фақат бўйини маҳкам ушлаш керак экан.

—Бадий гимнастикани нима учун севайсиз!

—Билмадим... Бор гўзаллиги учун бўлса керак. Гимнастика ҳаётим қўшғини.

—Устозингиз Ирина Александровна ҳақида ҳам икки оғиз...

—У киши менга ўн йилдан бўён тренерлик қилдилар. Меҳрибон, ширинсўз, шу билан бирга қаттиққўл, талабчан. Унда бир қобилият бор. «Йилт» этган истеъдодни дарров пайқай олади. Ҳар бир ишни чуқур мулоҳаза юритиб қилади. Унга шогирд бўлганимдан курсандиман.

—Бўш вақтингизда севган машгулотингиз!

— Бўш вақтимда китоб ўқийман, шезр машқ қиламан, уйга қарайман. Тез-тез сайрга чиқмаман. Тенгдошларимдан фарқли ўлароқ шарқ куйларини ёқтирмаман. Шерали Жўраванинг қўшқилари жону-таним. У нафақат республикамизда, ҳатто чет элларда эъзозлашларини кўриб лол қолганман.

—Таниқли бўлиш қийин эмасми!

—Йўқ, нега энди. Кўча-кўйда ҳамма ҳам танийвермайди. Таниқилар эса бир қараб қўйишади. Жилмайишади, сиз ҳам жилмаясиз. Университетда эса бироз қийин. Ҳамма «Ана, Венера Зарипова» деб қўли билан кўрсатади.

—Оқшомчиларга тиланингиз.

—Қалблари доим шодликка тўлиб юрсин. Киши шод юрса, демеак ҳаммаси кўнгилдагидек—уйи тинч, саломадлиги жойида, иши яхши бўлади.

—Раҳмат.

Суҳбатни Равайн БОБОМУҲАМЕДОВ олиб борди.

Кўнди. Минг бир азобда спартакнада чемпиони бўлгандим.

— Бадий гимнастика ҳам спорт, ҳам санъат. Ҳар бир юртада унинг илоси манди кўп. Фақат ўзбек қизлари орасида бу кеин тарқалмагандай кўрнадди менга...

— Ҳаммаси ота-онга боғлиқ. Улар қизининг истагини вақтида пайқаб, ёки ўзлари шунга муҳаббат уйғотсалар ўзбек қизларидан ҳам гимнастикчилар кўпаярди. Лекин, бу билан йўқ экан деб тушунмаслик даркор. Яхшигина истеъдодлилари ҳам бор. Масалан, А. Бобонова, С. Фозилова, З. Мамажонова, О. Абдурахимова, Ф. Абдурахимова... Ажаб эмас, эрта-инди уларнинг номлари халқаро майдонда кўрсина.

Буни дадил айтётганим сабаби шарқ қизларида қандайдир ўзгача нафислик бор. Улар музикани ҳиссиёт билан, яхши

«Хурматли редакция! Биз бадий гимнастика билан жуда қизиқамиз. Спортнинг ана шу тури бўйича мамлакат чемпиони Венера Зарипова ҳақида мақола беришингизни илтимос қиламиз». Ф. Абдуқодиров, И. Абдуллаева, Қ. Зайниддинов, М. Қосимова, Ш. Ҳамроева ва бошқалар.

НОЗИК САНЪАТ СЕҲРИ

қилди. Минг бир азобда спартакнада чемпиони бўлгандим.

— Бадий гимнастика ҳам спорт, ҳам санъат. Ҳар бир юртада унинг илоси манди кўп. Фақат ўзбек қизлари орасида бу кеин тарқалмагандай кўрнадди менга...

— Ҳаммаси ота-онга боғлиқ. Улар қизининг истагини вақтида пайқаб, ёки ўзлари шунга муҳаббат уйғотсалар ўзбек қизларидан ҳам гимнастикчилар кўпаярди. Лекин, бу билан йўқ экан деб тушунмаслик даркор. Яхшигина истеъдодлилари ҳам бор. Масалан, А. Бобонова, С. Фозилова, З. Мамажонова, О. Абдурахимова, Ф. Абдурахимова... Ажаб эмас, эрта-инди уларнинг номлари халқаро майдонда кўрсина.

Буни дадил айтётганим сабаби шарқ қизларида қандайдир ўзгача нафислик бор. Улар музикани ҳиссиёт билан, яхши

чи мукофотга сазовор бўлдим. Яъни, «Фестиваль» малакисини.

— Жаҳоннинг кўпгина мамлакатларини кўрдик. Шулардан қай бири сизга маъқул бўлган!

— Германия Демократик Республикаси ва Германия Федератив Республикаси. Ушбу давлатларда тартиб, интизом жуда кучли. Узаро ҳурмат маданияти ҳам аъло даражада. Бахшлавчулар босқинлик билан оқилна ҳал этиладди. Яна бир яхши томони—ёшу қари спортни бирдек севади. Югуратган, сузатган, тўп ўйнаётган кексаларни жуда кўп учратдим.

— Айтингчи, ҳеч йиғлаганмисиз!

— Йиғлаганман. Раҳбарлар менга нисбатан ёмон муносабатда бўлишганда, совуқ ва беписанд муомала қилишганда, ноҳақликларда йиғлаганман. Ҳолдан тойгунча тинмай машқ қилсангиз, кимлардир сени четлашса, қадрининг ерга уриша алам қиларкан. Шунча пайтларда қиз боланинг кучи кўпроқ кўз ёшларига етеди.

—Йигит қишдаги қайси хислатларни қадрайсиз ва нималарни ёқтирмайсиз!

— Мардликни, меҳрибонликни. Эркакка ориятни. Ёқтирмайдиганим — эркак номига муносиб бўлолмаганлар, кўрқоқлар.

—Ҳадемай юристлик дипломини қўлга оласиз. У ёғи иш, ташвиш, кейин оила...

— Тушундим. Спорт нима бўлади, демократисиз, шундайми? Истаган — имкониет қидиради, дейишади. Спорт элини ҳеч қачон тарк этмайман. Ярим ставкага бўлса ҳам тренерлик қиламан. ТРЕНЕР ХИЖОЯСИ: Венера табииатин, ҳайвонот оламини севади. Бир йили Шри Ланкага катта мусобақага борагандик. Дам оладиган кунимиз делегациямизни ҳайвонот боғига тақлиф эттидик. Бордик. У ер ноҳайвонларга бой экан, Илон ўянатувчининг томошаларини кўрдик. У уч метр нелади, ган бўйма илонни бўйнига айлантириб турли номерлар намойиш этарди. Бир пайт қарасам Венера унинг олдига бориб қолди. Имомшога билан илонни бериб туришини сўради. Уянатувчи кўнмади. Меҳмонга, унинг хавфли маҳлуқ эканини тушунтирди. Яна илтимос қилди ва кўнмади. Мен эса нукул ичирмаган. «Венера,орангча қайт, қайт депляман». Кўрувданда юз-кўзини қўлларим билан тўсиб олганман. Юрак ютиб панжаларим орасидан қарасам —илон Венеранинг бўйнида. Эгаси қайтиб олгунча қай аҳволда бўлганимни фақат ўзим билмаман. Бу қиз шунча «томоша»лар ҳам кўрсатган.

—Ушунда кўримадингизми!

—Бошида сесканмай қўлга олдим. Ургатувчи илоннинг бўйнидан маҳкам ушлашнинг қайта-қайта ўқидим. Айтганидек қилиб олдим. Бўйинимга чирмашиб қаттиқ қиса бошлаганда юрегим орқага тортиб кетди. Фақат бўйини маҳкам ушлаш керак экан.

—Бадий гимнастикани нима учун севайсиз!

—Билмадим... Бор гўзаллиги учун бўлса керак. Гимнастика ҳаётим қўшғини.

—Устозингиз Ирина Александровна ҳақида ҳам икки оғиз...

—У киши менга ўн йилдан бўён тренерлик қилдилар. Меҳрибон, ширинсўз, шу билан бирга қаттиққўл, талабчан. Унда бир қобилият бор. «Йилт» этган истеъдодни дарров пайқай олади. Ҳар бир ишни чуқур мулоҳаза юритиб қилади. Унга шогирд бўлганимдан курсандиман.

—Бўш вақтингизда севган машгулотингиз!

— Бўш вақтимда китоб ўқийман, шезр машқ қиламан, уйга қарайман. Тез-тез сайрга чиқмаман. Тенгдошларимдан фарқли ўлароқ шарқ куйларини ёқтирмаман. Шерали Жўраванинг қўшқилари жону-таним. У нафақат республикамизда, ҳатто чет элларда эъзозлашларини кўриб лол қолганман.

—Таниқли бўлиш қийин эмасми!

—Йўқ, нега энди. Кўча-кўйда ҳамма ҳам танийвермайди. Таниқилар эса бир қараб қўйишади. Жилмайишади, сиз ҳам жилмаясиз. Университетда эса бироз қийин. Ҳамма «Ана, Венера Зарипова» деб қўли билан кўрсатади.

—Оқшомчиларга тиланингиз.

—Қалблари доим шодликка тўлиб юрсин. Киши шод юрса, демеак ҳаммаси кўнгилдагидек—уйи тинч, саломадлиги жойида, иши яхши бўлади.

—Раҳмат.

Суҳбатни Равайн БОБОМУҲАМЕДОВ олиб борди.

Кўнди. Минг бир азобда спартакнада чемпиони бўлгандим.

— Бадий гимнастика ҳам спорт, ҳам санъат. Ҳар бир юртада унинг илоси манди кўп. Фақат ўзбек қизлари орасида бу кеин тарқалмагандай кўрнадди менга...

— Ҳаммаси ота-онга боғлиқ